

hvilket vi kunne sige, at det ikke behager os, saa har ogsaa denne Sag, ligesom enhver anden, en lysere og mere opløstende Side. Saaledes seer jeg da her, at netop fordi vi ere paa et høiere Standpunkt og en vigtigere Sag foreligger os, saa gjør dette, at en høiere, friere og friskere Strømning gaaer igjennem de Taler, som lyde her i denne Sal. Naar det er noget Smaat, der foreligger, falder man let hen i Smaalighed; naar det er personlige Interesser, der staae paa Spil, forvexler man saa ofte Standsfordelene med Statsvellet, da seer det saa ofte, at Skarpsindighed bliver Spidsfindighed og Viddet Spydighed; men, naar vi staae her, saa, hvorledes vor Opfatning end maatte være for Diebliffet, hvorledes vor Stemmegivning end vil falde ud tilfaldt, saa tør vi her forudsætte, at Bevæggrunden hos os Alle er den samme, at Naalet, til hvilket vi søge hen, hos os Alle ogsaa er det samme. Bevæggrunden for de forskjellige Meninger er da fra begge Sider Kjærlighed og Trofskab til Konge og Fædreland; Naalet, som vi sigte til, er Fædrelandets Vel og Gavn. Lad os derfor, mine Herrer! bestandig ogsaa fastholde dette under disse Forhandlingers Forsættelse. Jeg troer, det er en Fordring, som vi ere berettigede til at gjøre, ligesom vi ogsaa i god og oversflødig Maade skulle vide at give den tilbage.

Spørge vi altsaa, hvis er Ansvar, saa ville vi vel være enige om, at dette Ansvar er Alles, saavel Hs. Majestæts Regjering som de enkelte Rigsdagsmands. Biskop verker dette paa Sagens forskjellige Trin paa en forskjellig Maade, maastee i en forskjellig Qvantitet. Der var saaledes en Tid, da Hs. Majestæts Regjering ene bar Ansvar, det nærværende saavel som de foregaaende have havt dette Ansvar, og det har derved tillige erhvervet sig Ret til Tak og Paakjønneelse for det Maal, de da have sat for deres Virken og ogsaa lykkeligen have opnaaet: en europæisk Tilfikkning for vort hele danske Monarchies Integritet. Men paa Sagens nærværende Trin verker for en stor Deel Ansvar. Naar vi behandle det kongelige Budskab, hviler nu Ansvar for den væsentligste Deel paa os, paa den danske Rigsdags Medlemmer (Hør!);

thi Ministeriet være nok saa berettiget og saa fuldkommen overbeviist om, at det har truffet og fundet den hensigtsmæssigste Vej i det, som det har udtalt i sit Budskab, saa vil dette dog ikke komme til Gjennemførelse, med mindre det dertil erholder Rigsdagens Samtykke; og altsaa, hvorvidt dette nu kan skee eller ikke, det berøer jo netop paa, hvorledes vi ere istand til at opfatte denne Sag, og hvorledes vore Stemmer falde. Derfor, med al fuld Fortrøstning og sand Hviagtelse for det høie Ministerium, er der ingen Rigsdagsmand, der tør lette sig dette Ansvar ved at være villig til blot at tage sin Overbeviisning fangen under Lydighed mod Ministeriets Opfatning (Hør!). Det behøves heller ikke for Nogensomhelst. Forsaa vidt der er Noget tilbage, der endnu maatte være dunkelt og uklart, saa har Enhver fuldkommen Ret og Frihed til at spørge, ligesom Ministeriet viser sig redebon til at svare, det vilde ogsaa uden dette være forpligtet til at meddele os. Alt, hvad det maatte være i Besiddelse af, for at vi kunde klare for os selv, hvorledes denne Sag i Sandhed stiller sig.

Det var med stor Glæde, at jeg hørte det høitærede Medlem af Hans Majestæts Regjering (Justitsministeren) udtale sig om Ministeriets Fasthed i denne Sag; det er ikke blot nu, men det har altid været min Anskuelse, at netop under en fri Forfatning udfordres der en fast, en stærk Regjering; men Regjeringens Styrke hviler da ogsaa alene paa Samstemningen og Sammenlutningen med en fornøftig Folkevillie, det er Hovedprincippet for hele den frie Forfatnings Basen, at Lovgivningsarbejderne fremgaae som Udtrykket for den i hele Folket paa en given Tid tilstedeværende Almeenfønøst.

Med ikke mindre Glæde og Tilfredshed har jeg hørt, at ligesom den høitærede Udenrigsminister for sig havde Retten til her at handle efter sin fulde Samvittighed, at han lige saa aaben og bestemt har udtalt med Ord, som jeg skal tillade mig at fornye i Erindringen: „naar Nogen beraaber sig paa sin Samvittighed for at stemme mod Ministeriet, saa bevare Himlen mig for at virke ind paa hans Samvittighed for at bringe et modsat Resultat tilveie.“ Disse Ord, udtalte